

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

GMINY

SKOMLIN

NA LATA
2004 - 2013

PAŹDZIERNIK 2004

SPIS TREŚCI

Wstęp

WSTĘP.....	3
I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	6
II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu.....	7
1. Położenie, powierzchnia, ludność.....	7
2. Środowisko przyrodnicze.....	8
3. Turystyka.....	12
4. Sfera społeczna.....	17
5. Zagospodarowanie przestrzenne.....	19
6. Gospodarka.....	23
7. Identyfikacja problemu.....	26
III. Realizacja zadań i projektów	29
1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w okresie 2004-2006.....	30
2. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w okresie 2007-2013.....	32
IV. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy.....	35
V. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.....	38
VI. Plan finansowy na lata 2004-2006	40
VII. System wdrażania.....	41
VIII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.....	42
1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego.....	42
2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego.....	43
3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	43
4. Public Relations planu.....	44

WSTĘP

Polityka strukturalna Unii Europejskiej

Lokalne plany rozwoju stanowią istotny element realizacji polityki rozwoju regionalnego będącej integralną częścią polityki rozwoju kraju jak i polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Celem polityki strukturalnej jest zwiększenie spójności gospodarczej i społecznej w państwach członkowskich poprzez niwelowanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Instrumentami jej realizacji są fundusze strukturalne:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- Jednolity Instrument Finansowy Wspierania Rybołówstwa,
- Fundusz Spójności.

Dokumentem wyznaczającym realizację polityki spójności w Polsce jest Narodowy Plan Rozwoju Polski na lata 2004 – 2006 – strategiczny, średniookresowy dokument planistyczny, scalający horyzontalne, sektorowe i regionalne działania państwa.

NPR określa najważniejsze działania strukturalne, które Polska będąc członkiem Unii Europejskiej uruchamiać będzie w latach 2004-2006 przy wykorzystaniu środków wsparcia UE (Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności i Inicjatywy Wspólnotowe). Wskazuje kierunki rozwoju gospodarczego Polski w pierwszych latach po akcesji, mające zapewnić warunki sprzyjające długotrwałemu wzrostowi gospodarczemu i podniesieniu poziomu życia mieszkańców.

Instrumentami realizacji NPR 2004-2006 są **Programy Operacyjne** (obejmujące poszczególne sektory gospodarki):

- SPO Wzrost Konkurencyjności Gospodarki
- SPO Rozwój Zasobów Ludzkich
- SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich
- SPO Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb
- SPO Transport – Gospodarka Morska
- Oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – ZPORR.

Określają one priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej.

Fundusze unijne przeznaczone na rozwój regionów i rozwój lokalny są, zgodnie z zasadą współfinansowania, powiększone o środki pochodzące z budżetu centralnego i samorządów terytorialnych oraz innych podmiotów publicznych i prywatnych.

Z punktu widzenia potrzeb rozwoju regionalnego i lokalnego jednym z najistotniejszych programów jest **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)**. Program ten rozwija cele NPR określając priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, które będą uruchamiane z udziałem funduszy strukturalnych w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej, tj. w okresie 2004-2006.

Jednym z wymogów stawianych w ramach ZPORR samorządom terytorialnym aplikującym o środki na współfinansowanie projektów z funduszy unijnych jest przygotowanie **planów rozwoju lokalnego** stanowiących element realizacji polityki regionalnej.

Zgodnie z tymi wymogami przygotowany został **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Skomlin**.

Opracowany został zgodnie z założeniami i w oparciu o następujące dokumenty:

- Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006,
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR),
- Strategia Rozwoju Gminy Skomlin,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Skomlin.

Celem Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Skomlin, jest dążenie do osiągnięcia jak największych korzyści społeczno-gospodarczych przy jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, organizacyjnych oraz ludzkich w gminie oraz skoncentrowanie środków na strategicznych działaniach.

Przy starannej i dokładnej analizie czynników wpływających na kształtowanie rozwoju lokalnego zostały w ramach Planu wyłonione zadania, które mają na celu poprawę warunków sprzyjających rozwojowi gminy Skomlin i realizację najistotniejszych celów gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Skomlin ma być, zgodnie z założeniami polityki regionalnej, realizowany w dłuższej perspektywie czasowej, obejmując dwa okresy programowania, tj. 2004-2006 oraz 2007-2013.

W Planie Rozwoju Lokalnego została przeprowadzona analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Skomlin a następnie, w oparciu o identyfikację problemów, zostały przedstawione priorytety rozwoju oraz zadania do realizacji.

Realizacja zadań zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego zależy od wielu czynników, m.in. od zasobów finansowych Gminy Skomlin, od akceptacji zgłaszanych wniosków o współfinansowanie z funduszy unijnych i krajowych środków publicznych, od możliwości dofinansowania przedsięwzięć ze źródeł innych niż fundusze europejskie. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Skomlin został przygotowany w oparciu o prace powołanego przez Wójta Gminy Skomlin zespołu zadaniowego ds. przygotowania planu rozwoju lokalnego i będzie podlegał monitorowaniu i aktualizacji zgodnie z procedurami określonymi w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego.

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Obszar: Gmina Skomlin

Czas realizacji: lata 2004-2013

II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu.

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.

Gmina Skomlin leży w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego w powiecie wieluńskim, w odległości około 100 km od Łodzi i 100 km od Wrocławia. Od południa graniczy z województwem opolskim.

Powierzchnia gminy: 5 500 ha, 3 503 mieszkańców, 11 sołectw.

Gmina Skomlin położona jest na styku historycznych ziem Rzeczypospolitej: Wielkopolski, Ziemi Łęczycko – Sieradzkiej, Małopolski i Śląska Opolskiego. Kulturowo należąc do Ziemi Wieluńskiej, topograficznie stanowi część Wysoczyzny Wieruszowskiej. Także jednak w zakresie topograficznym wykazuje cechy „graniczne”, gdyż jej południowa część zalicza się do Wyżyny Krakowsko – Częstochowsko – Wieluńskiej. Znaczny fragment południowej granicy gminy stanowi pradolina rzeki Prośny.

Skomlin należy do mniejszych gmin pod względem obszarowym. Jest to gmina rolnicza o dobrych możliwościach rozwoju rolnictwa.

Gmina Skomlin jest jedną z mniejszych, pod względem liczby mieszkańców gmin wiejskich województwa łódzkiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 17 miejscowości o liczbie mieszkańców w przedziale od 62 do 922 osób. Wchodzą one w skład 11 sołectw. Miejscowość Skomlin skupia prawie połowę ludności całej gminy. Największą miejscowość na obszarach wiejskich – Wróblew zamieszkuje około 16 % mieszkańców wsi, a trzy największe miejscowości wiejskie 23 % mieszkańców obszarów wiejskich gminy. Fakt dużego skupienia mieszkańców jest korzystny, gdyż ułatwia wyposażenie w obiekty infrastruktury społecznej i technicznej. Wpływa więc na podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Gmina Skomlin podzielona jest na 11 sołectw, w skład których wchodzi miejscowości:

1. Skomlin I – Skomlin,
2. Skomlin II – Skomlin,
3. Bojanów – Bojanów,
4. Brzeziny – Brzeziny, Kazimierz,
5. Klasak Duży – Klasak Duży, Klasak Mały,
6. Maręże – Maręże,
7. Toplin – Toplin, Ług, Zadole,
8. Walencyzna – Walencyzna,

9. Wichernik – Wichernik, Wygoda,
10. Wróblew – Wróblew, Smugi, Malinówka,
11. Zbęk – Zbęk, Złote Góry.

W poniższej tabeli zawarty jest spis mieszkańców dla poszczególnych miejscowości w Gminie Skomlin (stan na dzień 2 sierpnia 2004 r.).

Tab. 1 Liczba mieszkańców oraz liczba gospodarstw i ich powierzchnia wg miejscowości w Gminie Skomlin

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Liczba gospodarstw	Powierzchnia gospodarstw (w ha)
1	Skomlin	1591	415	1449,74
2	Klasak Duży	85	9	13,81
3	Klasak Mały	27	2	11,92
4	Maręże	57	15	138,07
5	Walenczyzna	66	17	140,11
6	Brzeziny	70	74	376
7	Kazimierz	94	b.d.	b.d.
8	Wichernik	365	93	437,77
9	Wygoda	30	b.d.	b.d.
10	Smugi	60	b.d.	b.d.
11	Wróblew	540	157	761,66
12	Malinówka	49	b.d.	b.d.
13	Zbęk	135	52	208,66
14	Złota Góra	30	b.d.	b.d.
15	Bojanów	124	34	222,3
16	Ług	3	b.d.	b.d.
17	Toplin	208	56	267,5
18	Zadole	22	b.d.	b.d.
	Suma	3556	924	4027,54

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na obszarze gminy występują dwie makrostruktury przestrzenne o bogatych uwarunkowaniach przyrodniczych. Bogactwo ekosystemów północnej części gminy zaznacza się na występowaniu biologicznie czynnych obszarów tak, pastwisk i niskich torfowisk.

Południowa część gminy, przylega do pradoliny rzeki Prosny i charakteryzuje się znaczną lesistością.

WODY POWIERZCHNIOWE I WGLĘBNE.

Na terenie powiatu wieluńskiego występują dwa najważniejsze użytkowe poziomy wód podziemnych: głównie związane z utworami jurajskimi oraz czwartorzędowymi. Jurajskie poziomy wodonośne są związane głównie ze zbiornikami wód podziemnych o znaczeniu ponadregionalnym: GZWP nr 326 reprezentowanym przez struktury wodonośne górnej jury i GZWP nr 325 reprezentowany przez struktury wodonośne środkowej jury. Wody jurajskie są z reguły wysokiej jakości.

Powiat wieluński zajmuje obszar należący do Monokliny Krakowsko – Częstochowskiej. Ważnym zasobem gospodarczym są tzw. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP).

Na południowo – wschodnich krańcach gminy położony jest Częstochowski Główny Zbiornik Wód Podziemnych klasyfikacji ONO (obszar najwyższej ochrony).

Obszar Gminy Skomlin położony jest w dorzeczu Warty i Prosny. Północna część gminy to rejon źródliskowy rzeki Pyszny, natomiast południowa część gminy (wzdłuż południowej granicy) stanowią terasy zalewowe rzeki Prosny.

Na terenie gminy brak jest dużych zbiorników wodnych, nie ma również zbiorników o charakterze stawów hodowlanych.

W miejscowości Toplin planuje się budowę dwóch zbiorników retencyjnych: w zlewni rzeki Prosny zbiornik „KIK”, drugi na południe od miejscowości Toplin - zbiornik „Toplin” o powierzchni 10 ha. i pojemności 180 tys. m³. Zbiornik retencyjny projektowany jest również w sołectwie Maręże w okolicy drogi powiatowej nr 37450, noszący nazwę „Góry Młyńskie”.

GLEBY

Pod względem glebowo - rolnym gmina zaliczana jest do rejonu wieluńskiego (IUNG Puławy 1977) charakteryzującego się przewagą gleb kompleksów pszennego dobrego i pszenno - żytniego /żytni bardzo dobry/. W dolinie rzeki Pysznej występują kompleksy żytnie słabe oraz średnie i słabe kompleksy użytków zielonych.

Gleby występujące w regionie wieluńskim wytworzyły się z pyłów i glin; udział gleb piaskowych jest nieznaczny. Najczęściej są to gleby brunatne właściwe i wylugowane oraz

czarne ziemie, rzadziej gleby pseudobielicowe. Pod użytkami zielonymi występują głównie gleby wytworzone z torfów i murszy na piaskach.

Tab. 2 Bonitacje gleb w ujęciu procentowym na terenie Gminy Skomlin

Klasa bonitacyjna	Grunty orne	Użytki zielone
III	7,9	1,3
IV	56,7	62,6
V	24,2	28,5
VI	11,2	7,6

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi 6,2 ha, strukturę jednostkową przedstawia poniższa tabela:

Tab. 3 Struktura wielkości gospodarstw na terenie Gminy Skomlin

Wielkość gospodarstwa rolnego w (ha)	Udział %
poniżej 2,0	21
2,1 – 5,0	35
5,1 – 7,0	20
7,1 – 10,0	13
10,1 – 15,0	7
powyżej 15,0	4
RAZEM	100

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Tab. 4 Struktura zasiewów na terenie Gminy Skomlin

Struktura zasiewów	Udział %
Zboża	68
ziemniaki	23
buraki cukrowe	3
pozostałe	6
RAZEM	100

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Na obszarze gminy brak gospodarstw specjalistycznych – dominuje autarkiczny system gospodarki rolnej.

W Gminie Skomlin funkcjonuje 623 gospodarstw rolnych, w przeważającej ilości są to gospodarstwa produkujące wyłącznie na sprzedaż, przy czym dominuje produkcja roślinna. Mimo to w większości gospodarstw rolniczych utrzymywane są zwierzęta gospodarskie.

KLIMAT

Korzystne są warunki klimatyczne:

- średnioroczna temperatura powietrza	-	8°C,
- okres wegetacji	-	214 dni,
- okres bezprzymrozkowy	-	160 dni,
- długość zalegania okrywy śnieżnej	-	60 ÷ 70 dni.

Mniej korzystne są warunki wilgotnościowe. Średnia suma opadów wynosi 562 mm z objawami niedoboru w miesiącach lipiec - wrzesień.

Z punktu widzenia higieny atmosfery sytuacja w gminie przedstawia się na ogół korzystnie, głównie ze względu na brak przemysłu, który byłby źródłem generowania związków zanieczyszczających powietrze atmosferyczne. Uciążliwości mają charakter głównie lokalny i na ogół nie wykraczają poza granice własności obiektów.

LASY. SZATA ROŚLINNA

Gmina posiada 777 ha użytków leśnych. Stanowi to 14,1 % powierzchni ogólnej gminy. Skupiają się one głównie w północnej i południowej części gminy.

Na pozostałym obszarze spotyka się większe lub mniejsze połacie lasu, zespoły zadrzewień śródpolnych i pasy drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych lub pieszych.

Właśnie w parkach znajdują się najcenniejsze okazy przyrody objęte ochroną prawną przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, chociaż same parki podlegają Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

Obiektem chronionym jest park podworski w Skomlinie z XII w. o pow. ok. 4,0 ha.

W zakresie konserwatorskiej ochrony przyrody na obszarze gminy występuje 12 pomników przyrody.

KRAJOBRAZ. PRZYRODA. TERENY CHRONIONE

Południowa część gminy wraz z rzeką Prosną leży w obrębie Ożarowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten obejmuje kompleksy leśne o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych. W północnej części gminy znajdują się duże obszary leśne i łąkowe słabo zaludnione.

Tab. 5 Pomniki przyrody występujące na terenie gminy:

Lp.	Nazwa tworu przyrody	Miejscowość	Nr ewid. działki
1.	Wiąz szypułkowy – obwód 320 cm	Skomlin – teren przykościelny	1483
2.	Wiąz szypułkowy – obwód 360 cm	Skomlin – teren przykościelny	1483
3.	Lipa drobnolistna obwód 280 cm	Skomlin – teren przykościelny	1483
4.	Klon zwyczajny – obwód 270 cm	Skomlin – teren przykościelny	1483
5.	Wiąz szypułkowy – obwód 360 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
6.	Klon zwyczajny – obwód 250 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
7.	Lipa drobnolistna – obwód 430 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
8.	Wiąz szypułkowy – obwód 420 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
9.	Lipa drobnolistna – obwód 500 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
10.	Sosna wejmutka obwód 240 cm	Skomlin- park wiejski	1641/4
11.	Dąb szypułkowy – obwód 410 cm	Maręże – przy polnej drodze	83

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Gminy Skomlin

Spośród innych obszarów chronionych występujących na obszarze gminy wymienić należy:

- Częstochowski Główny Zbiornik Wód Podziemnych klasyfikacji ONO (obszar najwyższej ochrony),
- równoległa z rzeką Prosną strefa ochrony wartości kulturowych w zakresie archeologicznym,
- tereny źródliskowe rzeki Pysznej na ok. 40 % powierzchni północnego fragmentu gminy,
- częstochowski rezerwuuar wód podziemnych klasy ochrony ONO,
- złoża kopalin użytecznych rejonu Złote Góry.

3. TURYSTYKA

Gmina posiada wiele walorów, które mogą mieć wpływ na wzrost zainteresowania turystycznego tym regionem. Na terenie gminy brak jest jednak stałej bazy turystycznej. Brak jest także gospodarstw agroturystycznych, które mogłyby rozwinąć tę gałąź gospodarki.

Na terenie gminy istnieją trzy obwody łowieckie sklasyfikowane i oznaczone numerami (dane Zarządu Okręgu PZŁ w Sieradzu). Funkcjonujące w obrębie poszczególnych obwodów koła przedstawiają coroczne plany łowieckie, które są zatwierdzane między innymi przez wójta gminy i nadleśniczego Nadleśnictwa Wieluń.

Gmina Skomlin wchodzi w skład wieluńskiej krainy kulturowej, charakteryzującej się bogatymi wartościami dziedzictwa kulturowego, do których zalicza się 5 obiektów w Skomlinie, Łyskorni, Naramicach i Wiktorowie. Wszystkie obiekty zabytkowe objęte są ścisłą ochroną konserwatorską.

Obiekty dziedzictwa historycznego i kulturowe:

- spichlerz modrzewiowy z 1777 roku w konstrukcji zrębowej trójkondygnacyjnej.
Jest to spichlerz w założeniu parkowo-folwarcznym (obecnie magazyn), kościół parafialny p.w. św. Filipa i Jakuba modrzewiowy z 1746 r. o konstrukcji zrębowej. Dzwonnica murowana z 1836 r. w Skomlinie.
- neogotycka kaplica cmentarna p.w. św. Barbary z XVIII murowana z XVIII w., neogotyk, przebudowana w 1916 r. w Skomlinie.

Gmina Skomlin wchodzi w skład wieluńskiej krainy kulturowej, charakteryzującej się bogatymi wartościami dziedzictwa kulturowego, do których zalicza się kościół parafialny w Skomlinie, spichlerz w założeniu parkowo-folwarcznym w Skomlinie, kilkadziesiąt domów mieszkalnych.

Tab. 6 Zestawienie zabytkowych obiektów na terenie Gminy Skomlin znajdujących się w rejestrze Służb Ochrony Zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt
1	Skomlin	kościół parafialny p.w. św. Filipa i Jakuba, drewniany z 1740 (1746 R.), rozbud. w 1870 r.
2	Skomlin	spichlerz w założeniu parkowo-folwarcznym (obecnie magazyn), drewniany, z 1777 r.,

Źródło: Urząd Gminy Skomlin.

Tab. 7 Obiekty i zespoły dworsko-folwarczno-parkowe w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Miejscowość	Obiekt	Wiek, mat.
Brzeziny	młyn, mur.	1922 r.
Ług Toplin	młyn wodny (ob. elektryczny)	drewn.
Skomlin	zespół dworski:	
	dom (d. bud. gosp.)	mur.
	dom	mur.
	dom (czworak)	mur
	d. dom zarządcy majątku	mur.
Skomlin	zespół kościoła parafialnego	
	dzwonnica	mur.
	budynek parafialny	mur.
	plebania	mur.
Skomlin	kaplica cmentarna p. w. Św. Barbary	mur.
Wróblew	kapliczka	mur.
Skomlin	park	(relikty parku podworskiego datowanego na XVIII/XIX w.)

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Tab. 8 Pozostałe obiekty architektury w ewidencji WKZ w Gminie Skomlin

Miejscowość	Obiekt	Adres	Datowanie
1	2	3	4
Brzeziny	dom mieszkalny, mur		1946 r.
Brzeziny	dom mieszkalny, drewn.	Nr 12	1890 – 1900 r., rozebr. I rekonstr. 1930 r.
Brzeziny	dom mieszkalny, drewn.	Nr 15	Lata 30. XX w.
Brzeziny Skomlin	dom mieszkalny, drewn. zespół dworski:	Nr 27 ul. Parkowa	1905 – 1910 r. 1777 r. rozbud. 4 ćw. XIX – 1 ćw. XX w.
	a) dom (d. bud. gospod.), mur		a) 1905 – 1910 r.
	b) dom, mur		b) 1860 r., restaur. 1920
	c) dom (d. czworak), mur	ul. Parkowa 3	c) 1905 – 1910 r.
	d) d. dom zarządcy majątku, mur	ul. Warszawska 8	d) 1920 r.
	e) młyn (d. stajnie), mur	ul. Parkowa 6	e) k. XIX w., przebud. 1928 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. 15 Grudnia 1	1905 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kukulskiego 2	k. XIX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kukulskiego 7	lata 20/30 XX w.

1	2	3	4
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kukulskiego 9	1931 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kusocińskiego 2	1923 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kusocińskiego 4	1928 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kusocińskiego 6	1929 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kusocińskiego 14	1934 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Kusocińskiego 28	1927 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 29	1928 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 47	lata 20/30 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 48	lata 20 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 49	lata 20/30 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 50	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Kusocińskiego 52	lata 20 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 22 lipca 8	1 ćw. XX w.
Skomlin	młyn drewn.	ul. 22 lipca 11	1 ćw. XX w., rekonstr. lata 30 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. 1 Maja 8	1930 r.
Skomlin	dom mieszkalny (sklep), mur	ul. 1 Maja 18	4 ćw. XIX w., przebud. 1990
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 1 Maja 21	1920 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 1 Maja 24	1890 – 1894
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 1 Maja 37	1860 1880 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 1 Maja 41	1941 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Mickiewicza 1	4 ćw. XIX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Obrońców Warszawy 7	1938 r., przebud. 1942
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Okólna 1 c	1912 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Okólna 2	1 ćw. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Okólna 4	1937 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Okólna 5	1912 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Partyzantów 1	1888/1890 r.
Skomlin	zagroda:	ul. Rzemieślnicza 18	
	a) dom mieszkalny, drewn.		a) 1935 r.
	b) stodoła, drewn.		b) 1936 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Rzemieślnicza 28	1929 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Rzemieślnicza 30	lata 30.XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Rzemieślnicza 35	lata 30.XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. 19 Stycznia 3	1936 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. 19 Stycznia 10	lata 30.XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. 19 Stycznia 12	1875 – 1880 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Świerczewskiego 9	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Świerczewskiego 12	1932 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Świerczewskiego 27	k. XIX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Świerczewskiego 31	lata 20 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Świerczewskiego 34	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Targowa 5	1932 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 10	1941/1942 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 13	1895 – 1900 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 24	1 ćw. XX w.

1	2	3	4
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 27	1913 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 28	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 30	1865 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 33	1939 – 1943 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 34	1 ćw. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 41 a	1920 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 42	1865 – 1870 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 44	1840 – 1860 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 45	1897 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 46	1875 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 48	1884 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur.	ul. Tysiąclecia 56	lata 30 XX w.
Skomlin	zagroda:	ul. Tysiąclecia 68	
	a) dom mieszkalny, drewn.		a) 3 ćw. XIX w.
	b) stodoła, drewn.		b) 1873 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 69	1914 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Tysiąclecia 77	1870 – 1880 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Tysiąclecia 78	k. XIX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wieluńska 1	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Wieluńska 4	1924 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wieluńska 19	lata 20 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 7	1924 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 8	1911 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Wrocławska 9	pocz. XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 11	1935 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 13	lata 30 XX w.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 14	1935 r.
Skomlin	dom mieszkalny, mur	ul. Wrocławska 16	1916 r.
Skomlin	dom mieszkalny, drewn.	ul. Wrocławska 18	1933 r.
Toplin	dom mieszkalny, drewn.	nr 33	1933 r.
Toplin	dom mieszkalny, drewn.	nr 46	1941 r.
Wichernik	dom mieszkalny, mur	nr 32	1932 r.
Wichernik	dom mieszkalny, mur	nr 37	1935 r.
Wichernik	dom mieszkalny, drewn.	nr 80	pocz. XX w., dobud. mur. lata 701 XX w.
Wróblew	kapliczka, mur.		1900 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 10	1878 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 19	3 ćw. XIX w.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 47	1908 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 53	1910 – 1920 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 66	1912 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 70	1910 r.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.	nr 132	poł. XIX w.
Wróblew	dom mieszkalny, drewn.		1932 r.

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Cmentarze

Na terenie gminy znajduje się cmentarz parafialny, rzymsko-katolicki (2,24 ha) z II-ej połowy XIX w. z kaplicą cmentarną (1860 – 1870 r.) przebudowaną w 1916 r. w Skomlinie oraz cmentarz rzymsko-katolicki w miejscowości Wróblew.

Planowane jest wcielenie części gminy do ośrodka kulturowo – turystycznego, zgodnie z koncepcją „Ożarów – przystanek na europejskim szlaku”. Obszarami, które weszłyby w skład ośrodka byłyby tereny położone na południe i wschód od miejscowości Toplin, Wichernik, Skomlin i Wróblew. Do głównych zabytków historyczno – kulturowych, jakie stanowiłyby cenny element ośrodka, zaliczyć trzeba drewniany kościółek w Skomlinie oraz spichlerz drewniany w Skomlinie.

Rozwój funkcji turystycznej na terenie gminy spowoduje potrzebę rozbudowy infrastruktury. Brak miejsc noclegowych czy schronisk młodzieżowych stanowi poważną barierę, którą należy zlikwidować. Wskazane jest także uruchomienie informacji turystycznej w Skomlinie. Wszystkie te zabiegi zwiększyłyby atrakcyjność regionu w kraju, jak i na świecie. Podniosłoby to także zainteresowanie dziedzictwem historyczno – kulturowym terenu, co z kolei zaprocentuje w przyszłości wzrostem świadomości lokalnej i chęcią rozciągnięcia opieki nad zabytkami wśród młodzieży.

4. SFERA SPOŁECZNA

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA TERENU

Gmina Skomlin należy do mniejszych, pod względem liczby mieszkańców i powierzchni, gmin wiejskich województwa łódzkiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 17 miejscowości o liczbie mieszkańców zawierającej się w przedziale od 62 do 922, wchodzących w skład 11 sołectw.

Ze względu na niewielką powierzchnię, sieć osadnicza jest jednak gęsta, wskaźnik gęstości miejscowości lokują gminę w środku stawki gmin województwa. Sieć osadniczą Gminy Skomlin należy uznać za silnie skoncentrowaną. Miejscowość Skomlin skupia prawie połowę ludności całej gminy, a cztery największe miejscowości prawie 76 %. Największą miejscowość na obszarach wiejskich – Skomlin zamieszkuje około 45 % mieszkańców wsi, ale cztery największe miejscowości wiejskie 31 % mieszkańców obszarów wiejskich gminy. Fakt dużego skupienia mieszkańców jest korzystny, gdyż ułatwia wyposażenie w obiekty

infrastruktury społecznej i technicznej. Wpływa więc na podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Tab. 9 Przekrój statystyczny Gminy Skomlin

Stan ludności	Liczba
Ogółem	3503
w tym mężczyźni	1736
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	858
Ludność w wieku produkcyjnym	2017

Źródło: Podstawowe informacje z narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań oraz powszechnego spisu rolnego 2002, Gmina wiejska Skomlin 2002, Urząd Statystyczny w Łodzi

Tab. 10 Gimnazjum i Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Skomlin.

Stan 1.09.2004 r.

Wiek	Ilość uczniów
Gimnazjum Publiczne	150
Szkoła Podstawowa w Skomlinie filia we Wróblewie	266

Źródło: Urząd Gminy w Skomlinie

Planuje się termomodernizację obiektów użyteczności publicznej: Gimnazjum, Szkoły Podstawowej w Skomlinie, Przedszkola w Skomlinie oraz pozostałych.

W gminie bezrobocie kształtuje się na dość wysokim poziomie.

Tab. 11 Stopa bezrobocia w Gminie Skomlin

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia w %
	Ogółem	Kobiety	
Skomlin	239	127	14,5

Źródło: Podstawowe informacje z narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań oraz powszechnego spisu rolnego 2002, Gmina wiejska Skomlin 2002, Urząd Statystyczny w Łodzi

Zasoby mieszkaniowe gminy przedstawiają się w następujący sposób:

Tab. 12 Zasoby mieszkaniowe w Gminie Skomlin

Wyszczególnienie	Jednostka	Liczba
Ludność w mieszkaniach ogółem	osoba	3503
Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba mieszkań	mieszkanie	895
Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba izb	izba	4002
Zasoby mieszkaniowe ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	83668
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba mieszkań	mieszkanie	1
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba izb	izba	3
Mieszkania oddane do użytku ogółem powierzchnia użytkowa	m ²	89

Źródło: GUS

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 13 LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Grupy wieku	Ogółem	W y k s z t a ł c e n i e						
		Wyższe	Policealne	Średnie	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	Nieustalony poziom
Ogółem	2926	89	60	510	876	1230	161	-
13-19	417	-	-	29	43	320	25	-
20-29	499	38	13	164	220	62	2	-
30-39	417	24	16	122	210	44	1	-
40-49	519	15	17	113	262	110	2	-
50-59	375	7	7	60	96	202	3	-
60-64	145	1	2	12	27	101	2	-
Pow. 65	554	4	5	10	18	391	126	-
Mężczyźni	1447	34	9	230	532	592	50	-
Kobiety	1479	55	51	280	344	638	111	-

Źródło: Podstawowe informacje z narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań oraz powszechnego spisu rolnego 2002, Gmina wiejska Skomlin 2002, Urząd Statystyczny w Łodzi

5. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

UWARUNKOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Działania na rzecz ochrony środowiska obejmują między innymi:

- troskę o jakość wody pitnej,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- gospodarkę odpadami,
- dbałość o stan powietrza,
- opiekę nad obiektami przyrody oraz jakością wód powierzchniowych.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Stan systemu komunikacji

Układ drogowy w gminie tworzą: pięć dróg powiatowych i dziesięć dróg gminnych. Drogi powiatowe są przeznaczone dla wszystkich użytkowników, stanowią połączenie siedzib gmin między sobą, drogi gminne to drogi przeznaczone również dla wszystkich użytkowników, o znaczeniu lokalnym i służące miejscowym potrzebom.

Drogi powiatowe są zaliczone do klasy Z - drogi zbiorcze lub do klasy G - drogi główne, natomiast drogi gminne są klasy L - drogi lokalne.

Szkielet układu drogowego gminy stanowią drogi:

- drogi powiatowe: 29,9 km,
- drogi gminne: 21,9 km.

Zaopatrzenie w ciepło

W zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej kotłownie węglowe są stopniowo zamieniane na paliwa ekologiczne (olej, gaz).

W Gminie Skomlin jak dotąd nie ma żadnej kotłowni ekologicznej funkcjonującej w budynkach użyteczności publicznej (olejowej, gazowej lub na biomase). Funkcjonują natomiast kotłownie olejowe i gazowe (na gaz płynny) w gospodarstwach domowych – łącznie 1 olejowa i 3 na gaz płynny.

Pewien postęp w modernizacji źródeł ciepła nie zmienia jednak faktu, że około 970 obiektów (zwłaszcza mieszkalnych) posiada kotłownie opalane węglem.

Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej: 42,5 km.

Stan sieci: dobry, chociaż zachodzi potrzeba wymiany starych odcinków sieci wodociągowej.

Należy wymienić 10 km sieci wykonanej z rur azbestowych.

Liczba stacji wodociągowych - 2 (Skomlin, Wróblew). Obydwa otwory studzienne ujmują wody podziemne z utworów jurajskich. Odbiorcy wody w miejscowości Klasak Duży są zasilani z ujęcia wody w gminie Łubnice.

Średnie jednostkowe zużycie wody na mieszkańca Gminy korzystającego z wodociągu wynosi 132.94 l/Md, w tym woda na potrzeby rzemiosła i usług

Na terenie gminy jest 945 przyłączy prowadzących do budynków. Stopień zwodociągowania: 98 %.

Na terenie Gminy Skomlin planowana jest dalsza budowa sieci wodociągowej (komunalnej) we wsiach: Skomlin, Wichernik.

Telekomunikacja

W Gminie Skomlin jest dwóch operatorów sieci Telekomunikacyjnej: Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej oraz Telekomunikacja Polska S.A.

Przewiduje się dalsze unowocześnianie sieci i urządzeń telekomunikacyjnych z docelową wymianą linii napowietrznych na rzecz kabli podziemnych (światłowodowych).

Zaopatrzenie gminy w gaz

Na terenie Gminy Skomlin brak jest sieci gazu ziemnego. Mieszkańcy w szerokim zakresie stosują gaz butlowy propan-butan.

Docelowo planuje się doprowadzenie gazu ziemnego.

Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej: 2,1 km.

Ilość podłączonych gospodarstw domowych: 76.

Celem zapewnienia odbioru ścieków z terenu gminy przewiduje się budowę kolektorów sanitarnych w miejscowości Skomlin, Wichernik.

Oczyszczalnia ścieków

Jedna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Skomlin – komunalna typu BIOBLOK - uruchomiona w sierpniu 2002. Typ oczyszczalni: mechaniczno-biologiczna. Max. Pojemność: dobową 110m³/ dobę. Średnia moc przerobowa: 30m³/ dobę.

Ścieki na terenie gminy są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (950 sztuk) i wywożone do oczyszczalni ścieków w Skomlinie lub w sposób tradycyjny – na łąki lub do rowów melioracyjnych. Na terenie gminy nie ma przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne gromadzone są na międzygminnym wysypisku w Skomlinie przy ul. Mickiewicza.

Dla zminimalizowania ilości odpadów prowadzi się segregację: szkła i plastiku.

Zorganizowanym systemem gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych na terenie Gminy Skomlin objętych jest około 60 % mieszkańców. Odpady są odbierane z 566 budynków (wg sprawozdania GUS M-09). Odpady gromadzone są w worki o pojemności 120 litrów kupowane przez mieszkańców. Mieszkańcy umową są zobowiązani do segregowania odpadów w workach.

WŁASNOŚĆ NIERUCHOMOŚCI

Ogółem powierzchnia administracyjna Gminy Skomlin wynosi 5 500 ha

Tab. 14 Użytkowanie gruntów w granicach administracyjnych

L.p.	Rodzaje gruntów	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Udział w ogólnej pow. (%)
1	Powierzchnia ogółem	5495	100
2	Obszary użytkowane rolniczo	4192	76,28
3	Użytki leśne	802	14,60
4	Pozostałe tereny	501	9,12

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Łódzkiego , Łódź 2001 r.

Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz powszechnego Spisu Rolnego z roku 2002 na terenie Gminy Skomlin znajduje się 848 budynków w tym 820 mieszkalnych, stanowiących własność:

- osób fizycznych	:	813
- spółdzielni mieszkaniowych	:	-
- gminy	:	2
- Skarbu Państwa	:	-
- zakładów pracy	:	1
- pozostałych podmiotów	:	2
- wspólną	:	2

Ponadto na terenie gminy znajduje się 18 budynków mieszkalno-inwentarskich i mieszkalno-gospodarskich i 10 innego przeznaczenia.

Na terenie Gminy Skomlin znajdują się 895 mieszkania, z czego stanowią one własność:

- osób fizycznych	:	873
- gminy	:	12
- Skarbu Państwa	:	1
- zakładów pracy	:	4
- pozostałych podmiotów	:	5

6. GOSPODARKA

Gmina Skomlin zaliczana jest do gmin o silnej funkcji rolniczej mimo, że siedziba gminy stanowi dość silny ośrodek koncentrujący wszelkie funkcje usługowo-gospodarcze służące całej jednostce administracyjnej.

Na terenie gminy działa kilkadziesiąt podmiotów gospodarczych. Nie ma dużych podmiotów o charakterze produkcyjnych, jak również brak jest przedsiębiorstw ogólnoswiatowych i sklepów wielkopowierzchniowych. Funkcjonują podmioty gospodarcze oferujące usługi o charakterze komercyjnym w tym jednostki handlu detalicznego, osoby fizyczne. Gospodarcza, pozarolnicza aktywność mieszkańców gminy realizowana jest głównie w najprostszej formie podmiotów nie posiadających osobowości prawnej.

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej przedstawia się następująco:

Tab. 15 Liczba podmiotów gospodarczych wg rodzaju działalności

Wyszczególnienie		Liczba podmiotów (dane na dzień 30.06.2004 r.)
Handel		51
w tym:	handel obwoźny art. spożywczo – przemysłowymi i rolnymi	21
	handel stacjonarny art. spożywczo – przemysłowymi	14
	handel stacjonarny art. przemysłowo – chemicznymi	2
	handel stacjonarny artykułami do produkcji rolnej	5
	handel stacjonarny – warzywa, owoce, kwiaty	1
	handel w kiosku RUCH	2
	prowadzenie restauracji	1
	prowadzenie piwiarni	4
	handel produktami naftowymi /CPN/	1
Usługi		52
w tym:	roboty ogólnobudowlane	8
	usługi blacharskie	3
	instalatorstwo elektryczne	1
	usługi stolarskie	4
	usługi w zakresie projektowania budowlanego	1
	usługi związane z uprawami rolnymi	4
	usługi związane z chowem i hodowlą zwierząt	3
	usługi weterynaryjne	2
	usługowy przemiał zbóż	2
	usługi krawieckie	1
	usługi fryzjerskie	1
	praktyka stomatologiczna	2
	Działalność związana z tłumaczeniami	1
	Praktyczna nauka jazdy	1
	prowadzenie zespołu muzycznego	1
	świadczenie usług kierowcy	2
	usługowy przewóz mleka	4
	Mechanika pojazdowa	5
	transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi	6
Produkcja		3
w tym:	produkcja i usługi w branży metalowej	2
	produkcja nagrobków	1

Źródło: Urząd Gminy Skomlin

Rolniczy charakter gminy wynika z dobrego wskaźnika bonitacji gleby (62,6 % gleb klasy IV), sposobu uprawy i nawożenia, który stosowany jest na obszarze gminy. Gleby gminy charakteryzują się dobrą kulturą rolną, stanowią kompleksy przydatne zarówno do produkcji roślinnej jak i hodowli. Gmina Skomlin wykorzystuje w sposób optymalny uwarunkowania przyrodnicze i fizjologiczne dla prowadzenia wysokotowarowej gospodarki rolnej.

Ważnym czynnikiem wpływającym na towarowość gospodarstw jest również fakt, że 99,7 % ogółu użytków rolnych skupionych jest w sektorze prywatnym.

Pomimo zachodzących zmian nadal ok. 24,9 % ludności całej gminy utrzymuje się z pracy w swoich gospodarstwach rolnych (działkach rolnych). Większość osób zatrudnionych w rolnictwie legitymuje się wykształceniem rolniczym.

Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym i podstawowym nieukończonym – 47,6 %, następnie z zasadniczym zawodowym - 29,94 %, średnim – 17,43 %, policealnym – 2,05 % a w niewielkim stopniu wyższym – 3,04 %.

Liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie wzrasta od 1999 roku. W 2004 r. odnotowano wzrost o 19 % w stosunku do 1999 roku.

W strukturze podmiotów gospodarki narodowej wg szczególnej formy prawnej największy udział mają zakłady osób fizycznych – 94 %.

Tab. 16 Podmioty gospodarki narodowej według sektorów

Wyszczególnienie	1999	2000	2002
Ogółem	115	112	137
Sektor prywatny	109	105	129
Sektor publiczny	6	7	8

Źródło: Roczniki Statystyczne Województwa Łódzkiego 2000, 2001, 2003

Wśród zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą dominują firmy działające w sekcji usługi i handel.

Ok. 57,6 % ludności stanowi ludność w wieku produkcyjnym. Oznacza to, że gmina dysponuje dużym potencjałem siły roboczej, który wykorzystany w odpowiedni sposób może stanowić silną kartę przetargową przy lokalizacji większych inwestycji na obszarze gminy. Ludność wg ekonomicznych grup wieku kształtowała się w 2002 roku na niżej wymienionym poziomie:

Tab. 17 Ludność wg ekonomicznych grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Razem	3503	1736	1767
w wieku: przedprodukcyjnym (0-17 lat)	858	446	412
produkcyjnym (18-59/64 lata)	2017	1088	929
- mobilnym (18-44 lata)	1316	693	623
- niemobilnym (45-59/64 lat)	701	395	306
poprodukcyjnym (60-/65 lat i więcej)	628	202	426

Źródło: Podstawowe informacje z Narodowego Spisu Ludności i mieszkań oraz powszechnego spisu rolnego 2002, gmina wiejska Skomlin.

Niepokojącym zjawiskiem jest nasilenie zjawisk recesyjnych w obszarach gospodarki popaństwowej, mały wzrost ilości podmiotów gospodarczych oraz brak przetwórstwa rolno-spożywczego.

Konieczne jest wzmocnienie otoczenia rolnictwa, reorientacja zawodowa ludności utrzymującej się z rolnictwa oraz stworzenie dogodnych warunków dla procesów rozwojowych w sektorze prywatnym, głównie poprzez prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych sprzyjających korzystnym warunkom inwestowania (dodatkowe miejsca pracy, wykorzystanie rolniczego potencjału). W celu wykorzystanie walorów turystycznych i przyrodniczych niezbędne są inwestycje mające na celu poprawę komunikacji gminnej (budowa parkingów, modernizacja ulic i dróg gminnych oraz proekologiczne).

Rozwojowi gospodarczemu pomóc może niewątpliwie tworzenie ośrodka kulturowo – turystycznego Ożarów, którego północna granica przebiegać będzie przez tereny gminy. Sugerowane jest wybudowanie sezonowych schronisk młodzieżowych oraz rozbudowanie bazy agroturystycznej, zapewniającej zatrudnienie mieszkańcom gminy. Podniosłoby również poziom życia mieszkańców, poprzez zwiększenie poziomu gospodarczego i zwiększenie zainteresowania turystów kulturą regionalną. Dodatkowo tereny gminy, na którym zlokalizowany będzie ośrodek, posiadają liczne atuty historyczne, których wykorzystanie ekonomiczne może znacznie zwiększyć rolę gminy w kraju, a nawet w Europie.

7. IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Zgodnie z danymi uzyskanymi podczas tworzenia Programu Rozwoju Lokalnego, celem poprawy sytuacji w gminie:

- konieczne jest dążenie zachowania walorów środowiska przyrodniczego oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- należy dążyć do zwiększenia liczby ludności w celu zmniejszenia niżu demograficznego gminy,
- niezbędne jest podjęcie starań w kierunku poprawy stanu obiektów zabytkowych i kulturowych, lub chociaż w kierunku zastopowania procesów ich niszczenia,
- teren gminy zalicza się do bardzo czystych, co z kolei pozwala na rozwój w gminie terenów przeznaczonych pod turystykę,
- 68,8 % ludności w wieku 20-64 lat posiada wykształcenie poniżej średniego i wymaga stworzenia i utrzymania istniejących stanowisk pracy,
- należy pozyskać inwestorów strategicznych poprzez stworzenie korzystnych warunków inwestowania; tj. poprawę warunków infrastrukturalnych,
- podstawowym warunkiem polepszenia się warunków inwestycyjnych i bytowych dla mieszkańców jest wykonanie remontów istniejących dróg oraz stworzenie nowych połączeń pomiędzy miejscowościami w gminie,
- istotnym elementem poprawy sytuacji gospodarczej gminy jest przeobrażenie struktury gospodarczej gminy z położeniem nacisku na modernizację i restrukturyzację rolnictwa oraz zwrócenie większej uwagi na wykorzystywanie zasady zrównoważonego rozwoju gminy,
- należy podjąć walkę z bezrobociem poprzez stworzenie warunków pod rozwój własnej działalności gospodarczej mieszkańców, jako formy samozatrudnienia oraz reorientacja zawodowa ludności utrzymującej się z rolnictwa, jak również stworzenie dogodnych warunków dla procesów rozwojowych w sektorze prywatnym,
- na terenie leżącym w granicach przyszłego ośrodka kulturowo – turystycznego Ożarów niezbędne jest stworzenie odpowiedniej infrastruktury, mającej na celu rozwój turystyczny regionu, tj. wybudowanie ścieżek rowerowych nawiązujących do szlaków w

sąsiednich gminach, zagospodarować tereny zielone, stworzyć odpowiednią bazę noclegowo – żywieniową i turystyczną,

- należy uatrakcyjnić gminę turystycznie poprzez odnowienie przede wszystkim zabytków znajdujących się w rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w (kościół parafialny p.w. Św. Filipa i Jakuba w Skomlinie, spichlerz w Skomlinie) oraz pozostałych położonych na terenie gminy,
- powinno się stworzyć możliwość korzystania z bazy turystycznej jako zaplecza dla zajęć sportowych młodzieży (nauka jazdy konnej, wycieczki piesze i rowerowe, lokalizacja tras dla biegów narciarskich, itp.),
- należy wykonać termomodernizację budynków szkolnych w gminie oraz wybudować halę sportową, celem poprawy warunków rozwoju edukacyjnego i sportowego wśród młodzieży,
- w przyszłości należały dążyć do zastosowania w większości, a ostatecznie we wszystkich gospodarstwach prywatnych, jak również obiektach użyteczności publicznej, ogrzewanie z kotłowni ekologicznych, w miejsce istniejącego opalania węglem,
- istnieje wyraźna potrzeba wymiany istniejącej sieci wodociągowej na odcinku zbudowanym z rur azbestowych,
- należy wykonać kolejne etapy budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy oraz rozbudować oczyszczalnię ścieków,
- gmina w całości pozbawiona jest instalacji gazowniczych, należy zastanowić się czy nie byłoby wskazane zgazyfikować obszary gminy w celu poprawienia jakości życia mieszkańców.

III. Realizacja zadań i projektów

W Planie Rozwoju Lokalnego do realizacji przyjęto projekty i zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze z uwzględnieniem:

- zmiany w strukturze gospodarczej obszaru,
- zmiany w sposobie użytkowania terenu poprzez stworzenie warunków do powstawania zakładów produkcyjnych oraz rozwój drobnej przedsiębiorczości,
- rozwój systemu komunikacji i infrastruktury drogowej,
- poprawę stanu środowiska naturalnego.

1. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W OKRESIE 2004-2006

Do realizacji z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Program Operacyjny: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Priorytet 3 – Rozwój lokalny

Działanie 3.1. Obszary wiejskie

Tab. 18

Działanie 3.1. Obszary wiejskie. Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.							
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Nakłady		Uwagi
					Planowane fundusze UE 75%	Środki własne 25%	
1.	Rozbudowa drogi Sikorskiego		2004	564.062,12	423.046,59	141.015,53	
2.	Budowa drogi do Klasaka Dużego		2004-2005	1.000.000,00	750.000,00	250.000,00	
3.	Budowa drogi Zbęk		2006-2007	700.000,00	525.000,00	175.000,00	
4.	Modernizacja drogi gminnej Kusocińskiego		2006-2008	1.000.000,00	750.000,00	250.000,00	
	Budowa i remonty dróg gminnych i rolniczych m.in. Łąkowej, Zielonej, Żeromskiego, Okólnej, Różanej, Jaśminowej, Pl. Obr. Warszawy, Witosa i inne		2005-2007	480.000,00	360.000,00	120.000,00	

Działanie 3.1. Obszary wiejskie. Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Nakłady		Uwagi
					Planowane fundusze UE 75%	Środki własne 25%	
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej etap III		2004	1.312.521,80	973.292,40	339.229,40	
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej etap IV		2005	678.748,48	509061,36	169687,12	
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej etap V		2005 - 2006	2.000.000,00	1.500.000,00	500.000,00	
4.	Przygotowanie dokumentacji sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wichernik		2006	25.000,00			

2. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W OKRESIE 2007-2013

Program Operacyjny: **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego**
Priorytet 3 – Rozwój lokalny
Działanie 3.1 Obszary wiejskie

Tab. 19

Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.					
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Uwagi
1.	Budowa drogi na Żłotą Górę		2013		
2.	Budowa drogi na Mały Klasak		2013		

Gospodarka odpadami stałymi.					
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Uwagi
1.	Rozszerzenie segregacji		2007-2013		
2.	Uporządkowanie gospodarki w zakresie materiałów azbestowych		2007 - 2013		

Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.					
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Uwagi
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wichernik		2007		
2.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Skomlinie		2007-2008		
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wicherniku		2007		
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we Wróblewie i Zbątku		2008-2009		
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Toplinie, Bojanowie		2010-2013		

Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody.					
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Uwagi
1.	Modernizacja sieci wodociągowej (wymiana rur azbestowych)		2007-2010		

Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa.					
Lp.	Zadania	Realizator	Okres realizacji	Szacunkowa wartość	Uwagi
1.	Termomodernizacja budynku szkoły w Skomlinie		2007-2009		
2.	Budowa sali sportowej w Skomlinie		2007-2009		
3.	Termomodernizacja przedszkola w Skomlinie.		2009-2010		

Określenie kryteriów kolejności projektów:

Kolejność realizacji projektów w poszczególnych latach została ustalona z uwzględnieniem możliwości spełnienia przez projekt n/w kryteriów:

kryteria formalne projektu

- możliwość złożenia kompletnego wniosku z kompletem załączników (spełnienie warunków formalnych)
- właściwa wartość projektu – całkowita wartość zadania poniżej 1 mln euro
- możliwość uzyskania dofinansowania z EFRR na realizację projektu

kryteria merytoryczne i techniczne projektu

- spójność projektu z celami działania określonymi w ZPORR,
- trwałość projektu (sposób zarządzania projektem po jego wykonaniu przez okres 5 lat),
- wpływ projektu na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz stworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia,
- wskaźniki osiągnięcia celów projektu,
- możliwość realizacji w okresie 2004-2006 – wykonalność techniczna,
- wskaźniki ekonomiczne i finansowe,
- wpływ na politykę ochrony środowiska,
- wpływ na politykę równych szans.

oczekiwane rezultaty

- stworzenie warunków do rozwoju drobnej przedsiębiorczości w rejonie projektu
- polepszenie warunków komunikacji dla mieszkańców w obszarze projektów
- zmniejszenie kosztów utrzymania i eksploatacji po wykonaniu inwestycji
- poprawa stanu środowiska naturalnego

IV. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy

Działanie Gminy Skomlin ma na celu wzmocnienie otoczenia rolnictwa i stworzenia warunków do rozwoju przemysłu rolno-spożywczego i nowoczesnej produkcji rolnej, jak również turystyki. Jako cel niezbędny do osiągnięcia tego jest stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości z wykorzystaniem kapitału lokalnego i zewnętrznego. Można to osiągnąć poprzez realizację inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i wsi, uregulowanie gospodarki odpadami, stworzenie warunków do rozwoju turystyki i wypoczynku poprzez m.in. wykorzystanie kompleksów leśnych, ochronę zasobów przyrodniczych, poprawy stanu dróg i połączeń komunikacyjnych.

Powyższe zamierzenia i cele można osiągnąć poprzez:

- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów gminy,
- zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów lokalnych i inwestorów zewnętrznych,
- aktywizację lokalnej społeczności,
- rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- wzrost mobilności zawodowej mieszkańców gminy,
- zwiększenie poziomu inwestycji lokalnych,
- wyzwolenie lokalnego potencjału przedsiębiorczości i zaangażowanie mieszkańców jako szansa przezwyciężenia trudności ekonomicznych,
- tworzenie warunków do dywersyfikacji działalności gospodarczej poprzez stworzenie mieszkańcom możliwości na podjęcie działań w celu rozgałęzienia i urozmaicenie produkcji, rozszerzenie jej na różnorakie odległe od siebie dziedziny po to, aby straty poniesione w jednej móc zrekompensować zyskami osiągniętymi w innej branży,
- wzrost kreatywności w zakresie poszukiwania pozarolniczych źródeł utrzymania,
- tworzenie przyjaznego środowiska dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw,
- realizowanie polityki równych szans – czyli uwzględnienie w procesie realizacji poszczególnych projektów interesu grup społecznych znajdujących się w trudniejszej sytuacji:

- osób niepełnosprawnych (np. łamanie barier architektonicznych podczas inwestycji w zakresie modernizacji dróg),
- kobiet (poprawa sytuacji kobiet na rynku pracy – np. poprzez rozwój agroturystyki na obszarach wiejskich, samozatrudnienie poprzez stworzenie bazy do rozwoju turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych terenu),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (aktywizacja grupy bezrobotnych przy pracach inwestycyjnych, tworzenie nowych miejsc pracy).

Działania powyższe związane są z koniecznością dokonania inwestycji. Część zadań inwestycyjnych może być realizowana z udziałem środków zewnętrznych m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w programach operacyjnych np. Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego i Sektorowych Programach Operacyjnych.

Celem realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu 3 – Rozwój lokalny w Działaniu 3.1 – Obszary wiejskie jest wykorzystanie potencjału ekonomicznego, turystycznego, kulturowego, historycznego i przyrodniczego w celu zwiększenia atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych.

W ramach Działania 3.1 – Obszary wiejskie do realizacji przewiduje się projekty inwestycyjne wynikające z PRL oraz Wieloletniego Planu Zamierzeń Inwestycyjnych na lata 2003-2006 stanowiącego integralną część uchwały budżetowej Gminy Skomlin.

W PRL ujęte zostały projekty i zadania planowane do realizacji w okresie 2004-2006 przewidziane do współfinansowania z udziałem środków EFRR oraz budżetu gminy oraz do realizacji w okresie 2007-2013.

W ramach Działania do realizacji przewiduje następujące typy projektów inwestycyjnych:

- Budowa lub modernizacja dróg gminnych o znaczeniu lokalnym

- modernizacja ulic osiedlowych,
- modernizacja ulic przy terenach przemysłowych,
- modernizacja dróg gminnych w terenach wiejskich.

- **Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków**
- budowa kolektorów sanitarnych w miejscowościach Skomlin, Wichernik, Wróblew, Zbęk, Toplin, Bojanów

- **Gospodarka odpadami**
- uporządkowanie gospodarki odpadami stałymi poprzez zagospodarowanie odpadów na poziomie lokalnym,
- rozszerzenie segregacji o nowe rodzaje odpadów.

V. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Realizacja projektów z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zmniejszy się ilość zanieczyszczeń odprowadzanych do wód ze źródeł komunalnych, zmniejszy się negatywne oddziaływanie odpadów na środowisko przyrodnicze, poprawią się natomiast warunki komunikacji drogowej oraz zwiększy się przejezdność ulic i dróg.

Zrealizowany projekt inwestycyjny będzie analizowany pod kątem osiągnięcia n/w wskaźników:

- wskaźnik produktu

- długość zmodernizowanych ulic i dróg,
- długość wybudowanej kanalizacji deszczowej,
- długość wybudowanych kolektorów sanitarnych,
- ilość przyłączy kanalizacyjnych,
- liczba mieszkańców objęta zagospodarowaniem odpadów stałych – segregacją.

- wskaźnik rezultatu

- stworzenie warunków do rozwoju drobnej przedsiębiorczości,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej w rejonie projektu,
- podniesienie jakości dróg,
- skrócenie czasu podróży,
- zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni,
- poprawa stanu środowiska poprzez ograniczenie emisji toksycznych składników spalin,
- oszczędność w kosztach eksploatacji pojazdów,
- poprawa stopnia integracji lokalnej sieci transportowej,
- zwiększenie poziomu skanalizowania obszaru gminy,

- zwiększenie liczby gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji sanitarnej,
- możliwość podłączenia do kanalizacji zakładów produkcyjnych,
- poprawa czystości wód powierzchniowych,
- zmniejszenie kosztów jednostkowych oczyszczania ścieków,
- zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska odpadami stałymi.
- **wskaźnik oddziaływania**
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - poprawa stanu środowiska naturalnego,
 - poprawa zdrowotności mieszkańców,
 - liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy .

Monitorowanie wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania będzie dokonywane raz w roku na etapie oceny PRL na podstawie danych:

- danych statystycznych uzyskanych z GUS i Powiatowego Urzędu Pracy,
- danych z Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Skomlin o rozwoju drobnej przedsiębiorczości,
- innych dostępnych opracowań pozwalających na monitorowanie wskaźników rezultatu .

VI. Plan finansowy na lata 2004-2006

- załącznik nr 1 do Planu Rozwoju Lokalnego

VII. System wdrażania

Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za monitorowanie i wdrażanie Planu Rozwoju

Lokalnego jest Komisja Gospodarczą Rady Gminy.

PRL będzie wdrażany przez Wójta Gminy Skomlin.

System wdrażania PRL obejmuje:

- komunikację społeczną w zakresie przyjmowania nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych,
- przygotowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla inwestycji ujętych w planie,
- składanie wniosków aplikacyjnych o przyznanie dofinansowania ze środków EFRR ,
- realizacja inwestycji zgodnie z określonymi wymogami ,
- po zakończeniu inwestycji monitorowanie i raportowanie wydatków i efektów rzeczowych projektu,
- przedkładanie Komisjom Rady Gminy raportów i informacji z przebiegu realizacji zadań umieszczonych w PRL.

VIII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

W celu zapewnienia efektywnego i skutecznego wydatkowania publicznych środków finansowych, wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach oraz w celu przeprowadzania niezbędnych aktualizacji istnieje potrzeba monitorowania PRL. Monitorowanie jest to proces systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. *Monitoring* dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania pomocy.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

Monitoring rzeczowy obejmował będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w PRL i będzie prowadzony w trzech kategoriach:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu,
- wskaźniki oddziaływania.

Monitoring finansowy obejmował będzie dane finansowe realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych.

Procedury dotyczące uruchomienia i obiegu przepływów finansowych, mających na celu zapewnienie ich przejrzystości oraz opis szczegółowych rozwiązań i procedur służących kontroli wynikają z Ustawy o finansach publicznych.

1. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za monitorowanie i wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Skomlin jest Komisja Gospodarcza Rady Gminy oraz osoby bezpośrednio odpowiedzialne za realizację zadań lub merytorycznie nadzorujące realizację zadań. W pracach związanych z monitorowaniem i oceną Planu Rozwoju Lokalnego mogą brać udział

również niezależni eksperci oraz przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiotem oceny i monitorowania przez Komisję Gospodarki, Budżetu i Finansów winna być zgodność PRL z Programami Operacyjnymi i zapisami w dokumencie podstawowym strategii.

Jednostka monitorująca ma również prawo wnosić wnioski do Wójta dotyczące podziału zadań na poszczególne jednostki organizacyjne i osoby fizyczne.

Plan Rozwoju Lokalnego może być uzupełniany o kolejne zadania, które wynikają bezpośrednio ze zmian w Programach Operacyjnych dokonywanych na wniosek Komisji Gospodarki, Budżetu i Finansów oraz zespołu zadaniowego ds. rozwoju lokalnego.

2. SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Komisje Rady Gminy opiniują merytorycznie poszczególne zadania Komisja Gospodarcza przedkładać będzie raporty z przebiegu realizacji zadań umieszczonych w PRL, co pół roku na ręce Przewodniczącego Rady Gminy.

Ocena realizacji zadań wynikających w Planu Rozwoju Lokalnego dokonywana będzie na sesji absolutoryjnej każdego roku w oparciu o wskaźniki, ujęte w lokalnym planie rozwoju i zawarte w każdym z przedstawianych do dofinansowywania projektów. Wskaźniki te określone są zgodnie z dokumentami programowymi z zakresu wdrażania funduszy strukturalnych w Polsce, w tym z Uzupełnieniem do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

3. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem otwartym i winien być uzupełniany poprzez wpis nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych raz w roku kalendarzowym w okresie projektowania budżetu.

Wszelkie postulaty i wnioski przedsięwziąć inwestycyjnych do PRL przyjmuje pełnomocnik ds. rozwoju lokalnego, pełniący funkcję koordynatora zespołu zadaniowego przygotowującego plan rozwoju lokalnego.

Postulaty do PRL oraz wnioski składać mogą także radni, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje powiązane z budżetem Gminy, w tym również spółki prawa handlowego.

Miarą powodzenia projektu rozwoju lokalnego będzie wzrost partycypacji mieszkańców w działaniach podejmowanych w gminie na rzecz rozwoju gospodarczego, kultury i społeczeństwa obywatelskiego.

4. PUBLIC RELATIONS PLANU.

O terminie i trybie rozpoczęcia przyjmowania wniosków i postulatów od mieszkańców, organizacji powiązanych z budżetem gminy oraz spółek prawa handlowego i kryteriach kwalifikacji zadań do PRL, informuje media pełnomocnik ds. rozwoju lokalnego.

Monitorowanie przez Komisję Gospodarczą będzie spójne z zasadami monitorowania i raportowania przez jednostkę wdrażającą zadanie. Działania związane z pomocą inwestycji, a więc projektów zgłaszanych do ZPORR opisane zostały w obowiązującym Rozporządzeniu 1159/UE/1999, które określa sposoby oraz środki promocji, jakimi powinien posługiwać się beneficjent od momentu przyjęcia projektu do realizacji, np. media lokalne, foldery, ulotki, tablice pamiątkowe, informacje na stronach urzędu czy GCI.